

Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар нарығында кастодиандық қызметті жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 26 шілдедегі № 184 қаулысы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 10 қыркүйекте № 8692 тіркелді.

"Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексіне, "Бағалы қағаздар рыногы туралы", "Инвестициялық және венчурлік қорлар туралы", "Жобалық қаржыландыру және секьюритилендіру туралы", "Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры туралы" Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:

Ескерту. Кіріспе жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 26.05.2023 № 29 (01.07.2023 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

1. Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар нарығында кастодиандық қызметті жүзеге асыру қағидалары бекітілсін.

2. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Ескерту. 2-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 28.04.2017 № 72 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

Ұлттық Банк
Төрағасы

Г. Марченко
Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкі Басқармасының
2013 жылғы 26 шілдедегі
№ 184 қаулысымен
бекітілген

Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар нарығында кастодиандық қызметті жүзеге асыру қағидалары

Осы Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар нарығында кастодиандық қызметті жүзеге асыру қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне (Жалпы бөлім), Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексіне, "Бағалы қағаздар рыногы туралы" (бұдан әрі – Бағалы қағаздар нарығы туралы заң), "Инвестициялық және венчурлік қорлар туралы" (бұдан әрі – Инвестициялық қорлар туралы заң), "Жобалық қаржыландыру және секьюритилендіру туралы", "Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры туралы" (бұдан әрі – Қор туралы

заң) Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес әзірленді және бағалы қағаздар нарығында кастодиандық қызметті жүзеге асыру талаптары мен тәртібін айқындайды.

Ескерту. Кіріспе жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 26.05.2023 № 29 (01.07.2023 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

Ескерту. 1-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 12.02.2021 № 26 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

1. Осы Қағидалардың мақсаттары үшін мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) кастодиан – қаржы құралдары мен ақшаны есепке алуды, солар бойынша құқықтарды растауды, олардың сақталуы жөніндегі міндеттемелерді өзіне қабылдай отырып, құжаттық қаржы құралдарын сақтауды және Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкес өзге де қызметті жүзеге асыратын бағалы қағаздар нарығының кәсіби қатысушысы және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі (бұдан әрі – Ұлттық Банк);

2) кастодиандық шарт – кастодиан және оның клиенті жасайтын клиенттің активтерін жауапты сақтау және есепке алу туралы шарт;

3) кастодиандық шарт - кастодиан және оның клиенті жасайтын, клиентке кастодиандық қызмет көрсету бойынша қызмет ұсыну тәртібін айқындайтын сақтау және тапсыру шарты;

4) клиенттің активтері – жеке және заңды тұлғаларға тиесілі немесе кастодиандық қызметке берілген инвестициялық пай қорын құрайтын активтердің жиынтығы;

5) уәкілетті орган – қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалауды жүзеге асыратын мемлекеттік органы.

Ескерту. 1-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 26.02.2014 № 26 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

2. Кастодиан бағалы қағаздар нарығында кастодиандық қызметін Қазақстан Республикасының заңнамасына, кастодиандық шартқа және кастодианның ішкі құжаттарына сәйкес жүзеге асырады.

3. Алып тасталды – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 12.02.2021 № 26 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

4. Кастодианның бас офисінің үй-жайларында және оның кастодиандық қызметті жүзеге асыратын филиалдарында, клиенттер үшін қол жетімді орындарда бағалы қағаздар нарығында және сейфтік операцияларға (құжаттық нысанда шығарылған бағалы қағаздарды, сейфтік жәшіктерді, шкафтар мен үй-жайларды, сондай-ақ

құжаттар тізбесін қоса отырып, құжаттарды және құндылықтарды сақтау бойынша қызметтер) кастодиандық қызметті жүзеге асыруға берілген лицензияның нотариатта куәландырылған көшірмесі, сондай-ақ кастодиан клиенттің бірінші талабы бойынша осы Қағидалардың 5-тармағына сәйкес танысу үшін ұсынатын құжаттар тізбесі орналастырылады.

5. Кастодиан клиенттің алғашқы талап етуі бойынша клиенттің талап етуді (сұратуды) алған күннен бастап екі жұмыс күн ішінде оған танысу үшін мыналарды:

1) Қағидалардың және бағалы қағаздар нарығында кастодиандық қызметін жүзеге асыруды реттейтін уәкілетті органның өзге де нормативтік құқықтық актілерінің көшірмелерін;

2) кастодианның бірінші басшысы немесе оның орнындағы тұлға қол қойған ішкі құжаттардың көшірмелерін;

3) кастодианның соңғы есепті кезеңде қаржылық есептілігін;

4) пруденциалдық нормативтерді сақтау жөніндегі мәліметтерді;

5) уәкілетті органның қатарынан соңғы 12 (он екі) күнтізбелік ай ішінде осы кастодианға және (немесе) оның басшы қызметкерлеріне қолданған қадағалап ден қою шаралары мен санкциялары туралы мәліметтер.

Ескерту. 5-тармаққа өзгеріс енгізілді – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 27.08.2018 № 188 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

6. Клиенттерге осы Қағидалардың 5-тармағында көрсетілген құжаттардың көшірмелерін бергені үшін кастодиан оларды дайындауға (қалыптастыруға) кеткен шығындар шамасынан аспайтын мөлшерде төлем алады.

7. Бағалы қағаздар нарығында кастодиандық қызметті қаржы нарығындағы өзге де қызмет түрлерімен қоса атқаратын екінші деңгейдегі банк (бұдан әрі – банк) мыналарды:

1) банктің ұйымдық құрылымында кастодиандық қызметті жүзеге асыратын жекелеген бөлімшенің (бөлімшелердің) болуын;

2) кастодиандық қызметін жүзеге асыратын бөлімшенің (бөлімшелердің) және осы бөлімшенің (бөлімшелердің) қызметкерлерінің функцияларымен және қаржы нарығында қызметтің өзге түрлеріне жатпайтын, сондай-ақ кастодиандық қызметін жүзеге асырмайтын банк бөлімшелерінің (бұдан әрі – басқа бөлімшелер) қызметкерлеріне осы бөлімшенің (бөлімшелердің) қызметкерлерінің құқықтары мен өкілеттіктерін банктің басқа бөлімшелеріне құқық беру (өкілеттік беру) міндеттерін орындамауын болдырмау;

3) кастодиандық қызметті жүзеге асыратын бөлімшенің (бөлімшелердің) жекелеген үй-жайларының болуын;

4) кастодиандық қызметті жүзеге асыратын бөлімше (бөлімшелер) орналасқан үй-жайларда реттелетін кіру жүйелерінің болуын;

5) кастодиандық қызметті жүзеге асыратын бөлімшеде (бөлімшелерде) банктің басқа бөлімшелерінің есепке алу және құжат айналымы жүйелерінен бөлек есепке алу және құжат айналымы жүйелерінің болуын;

6) банктің басқа бөлімшелері қызметкерлерінің кастодиандық қызметті жүзеге асыратын банк бөлімшесінің (бөлімшелерінің) құжаттамаларына және бағдарламалық-техникалық кешендеріне (оның ішінде деректердің электрондық массивтеріне) кіруіне жол бермеуді;

7) басшы қызметкерлер мен қызметкерлердің кастодиандық қызметті жүзеге асыратын банк бөлімшесінде (бөлімшелердің) болатын (олар өздерінің лауазымына немесе оларға берілген құқықтар мен өкілеттіктеріне орай алуға рұқсаты бар) ақпаратты банктің басқа бөлімшелерінің қызметкерлеріне бермеуін қамтамасыз етеді.

8. Қағидалардың 7-тармағы 6) және 7) тармақшаларының талаптары басшы қызметкерлер мен қызметкерлердің кастодиандық қызметті жүзеге асыратын банк бөлімшесінде (бөлімшелердің) болатын (олар өздерінің лауазымдарына немесе оларға берілген құқықтар мен өкілеттіктеріне орай алуға рұқсаты бар) ақпаратты функцияларына банктегі ішкі аудитті және Қазақстан Республикасының заңнамасының талаптарына, оның ішінде уәкілетті органның нормативтік құқықтық актілерінің, ішкі ережелерінің және банк процедураларының талаптарына сәйкес келуіне ішкі бақылауды ұйымдастыру және жүзеге асыру кіретін банк қызметкерлеріне беру жағдайларына қолданылмайды.

2-тарау. Кастодиандық шарт

Ескерту. 2-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 12.02.2021 № 26 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

9. Кастодиандық шарт кастодиан мен клиенттің арасында жазбаша нысанда жасалады.

Арнайы қаржы компаниясының белгіленген активтері бойынша бос түсімдерді инвестициялаған кезде кастодиан, арнайы қаржы компаниясы және басқаруында арнайы қаржы компаниясының белгіленген активтері бар инвестициялық портфельді басқарушы арасында кастодиандық шарт (бұдан әрі - арнайы қаржы компанияның инвестициялық портфелі).

Инвестициялық портфельді басқарушының сенімгерлік басқаруындағы зейнетақы активтерін сақтау және есепке алу мақсатында кастодиандық шарт кастодианның, бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының және инвестициялық портфельді басқарушының арасында жазбаша нысанда жасалады.

Ескерту. 9-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 12.02.2021 № 26 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

9-1. Клиентпен кастодиандық шарт кастодиан "Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы" 2009 жылғы 28 тамыздағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес тиісінше тексеру бойынша шаралар қабылдағаннан кейін жасалады.

Ескерту. 2-тарау 9-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2014.08.27 № 168 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

10. Кастодиан резиденттік белгісі бойынша клиентпен кастодиандық шарт жасасудан бас тартпайды.

11. Кастодиандық шартта кастодиан ерікті жинақтаушы зейнетақы қормен немесе арнайы қаржы компаниясымен немесе арнайы қаржы компаниясымен және арнайы қаржы компаниясының инвестициялық портфельді басқарушысымен немесе бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорымен және инвестициялық портфельді басқарушымен немесе сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорымен жасалатын кастодиандық шартты қоспағанда, Бағалы қағаздар нарығы туралы заңның 75-бабының 3-тармағында белгіленген оның мазмұнына қойылатын талаптардан басқа мыналар қамтылады:

1) кастодианның бағалы қағаздар нарығында коммерциялық құпияны, сондай-ақ кастодианның клиенттен немесе клиенттің шоттарын басқаруға өкілеттігі бар ұйымнан кастодианның осы Қағидалардың 22-тармағының 8) тармақшасында көзделген функцияларын орындауы үшін қажетті құжаттарды алу құқығы;

2) кастодианның клиент алдындағы есептілігінің нысаны мен кезеңділігі;

3) клиентке активтерді қайтару не клиенттің активтерін жаңа кастодианға тапсыру тәртібі;

4) салыстырып тексеруді жүргізу тәртібі мен кезеңділігі;

5) тараптардың біреуінің бастамасы бойынша және (немесе) уәкілетті органның кастодиандық қызметті жүзеге асыруға берген кастодиан лицензиясының қолданысы тоқтатылған кезде кастодиандық шартын бұзу тәртібі мен талаптары;

6) уәкілетті органға нақты болуын және сақталатын резервтік көшірмесінің мазмұнын тексеруге мүмкіндік беретін шарттар;

7) кастодианның кастодиандық қызметін реттейтін ішкі құжаттарымен танысқаны туралы клиенттің белгісі;

8) кастодианның ішкі құжаттарына сәйкес өзге де ережелер.

Осы тармақтың 3), 5) және 7) тармақшаларының талаптары кастодиан мен бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының арасында жасалған кастодиандық шарттың мазмұнына қолданылмайды.

Ескерту. 11-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 23.11.2022 № 100 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

12. Кастодиан кастодиандық қызметтерді көрсету тарифтерінің өзгергені туралы клиенттерді кастодиандық шартта белгіленген тәртіппен олар қолданысқа енгізілу күніне дейінгі күнтізбелік отыз күннен кешіктірмей хабардар етеді.

13. Кастодиандық шарттың қолданыста болуының барлық мерзімі ішінде кастодиан клиенттеріне:

1) оның пруденциалдық нормативтерді сақтамау фактілері туралы;

2) бағалы қағаздар нарығында кастодиандық қызметті жүзеге асыруға берілген лицензиясының қолданылуын тоқтата тұру (жаңарту), сондай-ақ одан айырылуы туралы;

3) бұйрықты берген клиенттің бұйрығы (тапсырмасы) бойынша қаржы құралдармен жасалған мәмілелерді тіркеу (кастодианның есепке алу жүйесінде операциялар жүргізу) барысында мүдделер қайшылығының туындау фактілері туралы;

4) клиенттің активтерімен мәмілелерге қатысты Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген шектеулер мен ерекше талаптар туралы;

5) клиенттің бұйрығында көрсетілген тапсырмасының Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес келмеуі туралы хабарлайды.

14. Осы Қағидалардың 13-тармағында көзделген хабарламалар жазбаша түрде ресімделеді және клиенттерге осындай хабарламаны жіберу үшін негіздеме туындаған күннен келесі күннен кейін жұмыс күнінен кешіктірмей кастодиандық шартта және кастодианның ішкі құжаттарында айқындалған байланыстың факсимильдік, телекстік немесе өзге де мүмкін болатын түрімен жіберіледі және кастодианның жіберілетін хат-хабарлар журналдарында тіркеледі.

14-1. Кастодиан жеке тұлға клиентпен кастодиандық шартты жасаған кезде осындай клиент ұсынған мәліметтер негізінде жеке тұлға клиенттің салық резиденттігін белгілейді.

Ескерту. 14-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 16.07.2014 N 150 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Қаулысымен.

15. Кастодиандық шартты бұзудың бастамашысы екінші тарапты (тараптарды):

1) кастодианның және ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының арасында жасалған кастодиандық шартты бұзудың белгіленген күніне дейін күнтізбелік жиырма күн бұрын;

2) кастодианның және арнайы қаржы компаниясының арасында жасалған кастодиандық шартты немесе кастодианның, арнайы қаржы компаниясының, және инвестициялық портфельді басқарушының арасында жасалған кастодиандық шартты бұзудың белгіленген күніне дейін күнтізбелік отыз күн бұрын;

3) кастодианның және бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының және инвестициялық портфельді басқарушының арасында жасалған кастодиандық шартты бұзудың белгіленген күніне дейін күнтізбелік отыз күн бұрын хабардар етеді.

4) кастодианның және сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорының арасында жасалған кастодиандық шартты бұзудың белгіленген күніне дейін күнтізбелік жиырма күн бұрын хабардар етеді.

Өзге кастодиандық шарттарды бұзуға бастамашы шарттың екінші тарабын кастодиандық шартта белгіленген мерзімде хабардар етеді.

Ескерту. 15-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 23.11.2022 № 100 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

16. Кастодиан кастодиандық шартты бұзудың белгіленген күні басталғанға дейін кастодиандық шартта және кастодианның ішкі құжаттарында көзделген тәртіппен клиенттердің активтерін клиентке немесе жаңа кастодианға немесе басқа номиналды ұстаушыға немесе орталық депозитарийге тапсырады.

Ескерту. 16-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 27.08.2018 № 188 (01.01.2019 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

17. Кастодиандық шарт бұзылған кезде кастодиан клиенттердің активтерін тапсырғанға дейін кастодиандық шарт бойынша міндеттемелерін орындайды.

3-тарау. Кастодиандық қызмет

Ескерту. 3-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 12.02.2021 № 26 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

18. Кастодиан клиенттердің активтері кастодианның кастодиандық қызмет көрсетуіне нақты берілген және кастодианның есепке алу жүйесінде ашылған клиенттің шотына есепке алынған сәттен бастап олардың сақталуына, шынайы және актуалды есепке алуға жауапты болады.

18-1. Сақтанушының инвестицияларға қатысу талабы көзделетін сақтандыру шарттары бойынша инвестициялау мақсаттары үшін сақтанушылардан алынған сақтандыру сыйлықақыларының (сақтандыру жарналарының) бір бөлігі және оларды инвестициялаудан алынған кірістер (зиян) есебінен қалыптастырылған инвестициялық портфельді құрайтын активтерді есепке алуды және сақтауды кастодиан мен инвестициялық портфельді басқарушы арасында жасалған кастодиан шартының негізінде кастодиан жүзеге асырады.

Ескерту. 18-1-тармақпен толықтырылды – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 25.05.2020 № 60 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

19. Кастодиан өзіне сеніп тапсырылған клиенттердің активтерін өз мүдделеріне, өзінің үлестес тұлғаларының мүдделеріне пайдаланбайды, оның ішінде олармен өз

міндеттемелері бойынша және өзінің үлестес тұлғаларының міндеттемелері бойынша жауап бермейді, кепілге бермейді және көрсетілген активтерге қатысты Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделмеген іс-әрекеттер жасамайды.

20. Кастодиан өз функцияларын іске асыру мақсатында:

1) кастодиандық қызмет көрсетуге берілген эмиссиялық бағалы қағаздардың номиналды ұсталуын жүзеге асырады;

2) кастодиандық қызмет көрсетуге берілген активтердің есебін жүргізуді және сақталуын, сондай-ақ мәмілелер жасау кезінде олардың бар болуын қамтамасыз етеді;

3) кастодиандық қызмет көрсетуге берілген эмиссиялық бағалы қағаздармен және өзге де қаржы құралдармен жасалған мәмілелер бойынша төлем агентінің қызметін көрсетеді;

4) клиенттің эмиссиялық бағалы қағаздарымен жасалған мәмілелерді тіркейді және осындай бағалы қағаздар бойынша оның құқығын растайды;

5) кастодиандық қызмет көрсетуге берілген клиенттердің эмиссиялық бағалы қағаздары мен өзге де активтері бойынша кірістер алады және оларды клиенттердің шоттарына есепке алады;

6) меншікті активтерге қатысты клиенттер активтерінің жеке сақталуын және есепке алынуын қамтамасыз етеді;

7) Қағидалардың 4-бөлімінде белгіленген клиенттердің эмиссиялық бағалы қағаздары мен өзге де активтерінің шоттарын жүргізу және есепке алу технологиясын сақтайды;

8) өз клиенттерінің активтерімен жасалған мәмілелердің Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес келуіне, оның ішінде Қағидалардың 24, 25, 26, 26-1-тармақтарында белгіленген тәртіппен ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларының зейнетақы активтерін, инвестициялық қорлардың активтерін, арнайы қаржы компаниясының активтерін және "жалпы сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервінің қаражатын, "өмірді сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервін сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорының зиянын өтеу резервін мақсатты орналастыруына (пайдалануына) бақылау жасайды;

9) клиенттерге олардың шоттарының жай-күйі туралы есептілікті тұрақты негізде және олардың алғашқы талап етуі бойынша, ал бағалы қағаздарды және кастодиандық қызмет көрсетуге берілген өзге де қаржы құралдарын ұстаушыларға – олардың алғашқы талап етуі бойынша ұсынады;

10) кастодианның есепке алу жүйесінде клиенттерге ашылған шоттардағы клиенттердің активтері туралы ақпараттың құпиялылығын қамтамасыз етеді және бағалы қағаздар эмитенттерінің және орталық депозитарийдің тапсырмасы бойынша клиенттерге ақпарат береді;

11) уәкілетті орган сұрататын ақпаратты береді;

12) кастодиандық шартта көзделген қызметтерді көрсетеді.

Ескерту. 20-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 23.11.2022 № 100 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

21. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін сақтау және есепке алу функцияларын іске асыру мақсатында кастодиан мыналарды жүзеге асырады:

1) зейнетақы активтерін жинақтау, оларды орналастыру, сондай-ақ инвестициялық кіріс алу бойынша операцияларды есепке алу;

2) ерікті жинақтаушы зейнетақы қорын ақшаны есепке алу және сақтауға арналған оның шоттарының жай-күйі туралы хабардар ету, сондай-ақ Қағидалардың 1-қосымшасына сәйкес нысан бойынша инвестициялық шот бойынша ақша қозғалысы туралы мәліметтерді кастодиандық шартта көзделген тәртіппен және мерзімде беру;

3) Қағидалардың 2-қосымшасына сәйкес нысан бойынша ерікті жинақтаушы зейнетақы қорына беру үшін, оның ішінде Қағидалардың 36-тармағына сәйкес салыстырып тексеру үшін ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерінің құрылымы туралы есепті кастодиандық шартта көзделген тәртіппен және мерзімде ай сайын жасау;

4) ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры алған комиссиялық сыйақы сомаларына бақылау жүргізу;

5) ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерінің мақсатты орналастырылуына (пайдаланылуына) бақылау жүргізу.

Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтері құрылымының Қазақстан Республикасы заңнамасының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының инвестициялық декларациясы және зейнетақы қағидаларының талаптарына сәйкес келмейтінін анықтаған жағдайда, кастодиан сәйкессіздік анықталған күннен кейінгі жұмыс күнінен кешіктірмей бұл туралы уәкілетті органға және ерікті жинақтаушы зейнетақы қорына хабарлайды.

Ескерту. 21-тармаққа өзгеріс енгізілді – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 27.08.2018 № 188 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

22. Инвестициялық қордың активтерін сақтау және есепке алу функцияларын іске асыру мақсатында кастодиан мыналарды жүзеге асырады:

1) инвестициялық қордың акциялары мен пайларын орналастыру және сатып алу, инвестициялық кіріс алу бойынша барлық операцияларды, сондай-ақ инвестициялық қордың активтерін инвестициялық басқаруға байланысты операциялар бойынша есептерді есепке алу;

2) инвестициялық портфельді басқарушысын ақшаны есепке алу және сақтауға арналған инвестициялық қор шоттарының жай-күйі туралы, сондай-ақ нысан бойынша

шоттар бойынша есепті кезеңдегі ақша қозғалысы туралы кастодианның ішкі құжаттарында және кастодиандық шартта көзделген тәртіппен және мерзімде ай сайын хабардар ету;

3) басқаруында инвестициялық қор активтері болатын инвестициялық портфельді басқарушысына (бұдан әрі инвестициялық қордың инвестициялық портфелін басқарушы) беру үшін, оның ішінде Қағидалардың 36-тармағына сәйкес салыстырып тексеру үшін кастодианның ішкі құжаттарында анықталған нысан бойынша инвестициялық қор активтерінің құрылымы туралы есепті кастодиандық шартта көзделген тәртіппен және мерзімде ай сайын жасау;

4) инвестициялық қордың активтері есебінен, оның ішінде инвестициялық қордың жұмыс істеуін қамтамасыз ететін тұлғаларға комиссиялық сыйақылар бойынша орындалуға тиісті міндеттемелерді есепке алу;

5) инвестициялық қордың активтері құрамының Қазақстан Республикасы заңнамасының, акционерлік инвестициялық қорының инвестициялық декларациясының, инвестициялық пай қоры қағидаларының талаптарына сәйкес келуіне бақылау жүргізу;

б) инвестициялық қор активтерінің құнын, қозғалысын және құрамын есепке алу, сондай-ақ пайларды кейіннен орналастыру немесе сатып алу кезіндегі құнын есептеу.

Кастодиан инвестициялық қордың активтері құрылымының (құрамының) Қазақстан Республикасы заңнамасының, акционерлік инвестициялық қордың инвестициялық декларациясы және инвестициялық пай қорының қағидалары талаптарына сәйкес келмейтінін анықтаған жағдайда сәйкессіздік анықталған күннен кейінгі жұмыс күнінен кешіктірмей бұл туралы уәкілетті органға және инвестициялық портфельді басқарушысына хабарлайды.

22-1. Сақтанушының инвестицияларға қатысу талабы көзделетін сақтандыру шарттары бойынша инвестициялау мақсаттары үшін сақтанушылардан алынған сақтандыру сыйлықақыларының (сақтандыру жарналарының) бір бөлігі және оларды инвестициялаудан алынған кірістер (зиян) есебінен қалыптастырылған инвестициялық портфельді (бұдан әрі осы тармақта - инвестициялық портфель) құрайтын активтерді сақтау және есепке алу функцияларын іске асыру мақсатында кастодиан:

1) инвестициялық портфельді құрайтын ақшаны есепке алуға және сақтауға арналған банк шоттарының жай-күйі, сондай-ақ банк шоттары бойынша ақшаның есепті кезеңдегі қозғалысы туралы кастодианның ішкі құжаттарында және кастодиандық шартта көзделген нысан бойынша, тәртіппен және мерзімдерде инвестициялық портфельді басқарушыны ай сайын хабардар етуді;

2) инвестициялық портфель басқаруындағы инвестициялық портфельді басқарушыға ұсыну үшін кастодианның ішкі құжаттарында айқындалған нысан

бойынша, кастодиандық шартта белгіленген тәртіппен және мерзімдерде, оның ішінде Қағидалардың 36-тармағына сәйкес салыстырып тексеру үшін инвестициялық портфельді құрайтын активтердің құрылымы туралы есепті ай сайын жасауды;

3) инвестициялық портфельді құрайтын активтер есебінен орындалуға тиіс, оның ішінде инвестициялық портфельді басқаруды қамтамасыз ететін тұлғаларға комиссиялық сыйақылар бойынша орындалуға тиіс міндеттемелерді есепке алуды;

4) инвестициялық портфельді құрайтын активтердің инвестициялық декларация талаптарына сәйкес келуін бақылауды;

5) инвестициялық портфельді құрайтын активтердің құнын, қозғалысын және құрамын есепке алуды, сондай-ақ инвестициялық портфель активтерінің шартты бірлігін есептеуді жүзеге асырады.

Инвестициялық портфель активтері құрылымының (құрамының) инвестициялық декларацияның талаптарына сәйкес келмеуі анықталған жағдайда, кастодиан сәйкессіздік анықталған күннен кейінгі келесі жұмыс күнінен кешіктірмей уәкілетті органға және инвестициялық портфельді басқарушыға бұл туралы хабарлама жібереді.

Ескерту. 22-1-тармақпен толықтырылды – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 25.05.2020 № 60 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

23. Арнайы қаржы компаниясының бөлінген активтерін сақтау және есепке алу функцияларын іске асыру мақсатында кастодиан мыналарды жүзеге асырады:

1) инвестициялық кіріс алғаннан кейін арнайы қаржы компаниясының бөлінген активтерімен жасалған операцияларды есепке алу;

2) арнайы қаржы компаниясының инвестициялық портфельді басқарушысына нысан бойынша шоттардың жай-күйі туралы кастодианның ішкі құжаттарында және кастодиандық шартта көзделген тәртіппен және мерзімде ай сайын хабардар ету;

3) арнайы қаржы компаниясына нысан бойынша оның шоттарының жай-күйі туралы кастодианның ішкі құжаттарында және кастодиандық шартта көзделген тәртіппен және мерзімде ай сайын хабардар ету;

4) арнайы қаржы компаниясының активтерін Қазақстан Республикасы заңнамасының және арнайы қаржы компаниясы мен инвестициялық портфельді басқарушысының арасында жасалған инвестициялық портфельді басқару шартының талаптарына сәйкес мақсатты орналастырылуына бақылауды жүргізу;

5) арнайы қаржы компаниясы активтерінің құнын, қозғалысын және құрамын есепке алу.

Арнайы қаржы компаниясының активтері құрылымының (құрамының) Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына, арнайы қаржы компаниясы мен инвестициялық портфельді басқарушысының арасында жасалған инвестициялық портфельді басқару шартының талаптарына сәйкес келмейтінін анықтаған жағдайда, кастодиан сәйкессіздік анықталған күннен кейінгі жұмыс күнінен кешіктірмей бұл

туралы уәкілетті органға, арнайы қаржы компаниясына және арнайы қаржы компаниясының инвестициялық портфелін басқарушысына хабарлайды.

23-1. Кастодиан "жалпы сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервінің қаражатын, "өмірді сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервін және сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорының зиянын өтеу резервін сақтау және есепке алу функцияларын іске асыру мақсатында:

1) кастодианның ішкі құжаттарында және кастодиандық шартта көзделген тәртіппен және мерзімдерде, нысан бойынша "жалпы сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервінің қаражатын, "өмірді сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервін және зиянды өтеу резервін есепке алуға және сақтауға арналған шоттардың жай-күйі туралы сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорын ай сайын хабардар ету;

2) кастодиандық шартта белгіленген тәртіппен және мерзімдерде, оның ішінде сақтандыру төлемдерін кепілдендіру қорына ұсыну үшін кастодианның ішкі құжаттарында айқындалған нысан бойынша "жалпы сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резерві қаражатының құрылымы, "өмірді сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резерві және зиянды өтеу резерві туралы есепті Қағидалардың 36-тармағына сәйкес салыстырып тексеру үшін ай сайын жасау;

3) "жалпы сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервінің, "өмірді сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервінің және сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорының зиянын өтеу резервінің қаражатын Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына мақсатты орналастырылуын бақылау;

4) "жалпы сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резерві қаражатының құнын, қозғалысын және құрамын, "өмірді сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервін және сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорының зиянын өтеу резервін есепке алуды жүзеге асырады.

"Жалпы сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резерві қаражатының құрылымы (құрамы), "өмірді сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резерві және сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорының зиянын өтеу резерві Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес келмейтіні анықталған кезде, кастодиан сәйкессіздік анықталған күннен кейінгі жұмыс күнінен кешіктірмей бұл туралы уәкілетті органға, сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорына хабарлама жібереді.

Ескерту. Қағида 23-1-тармақпен толықтырылды – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 23.11.2022 № 100 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

24. Кастодиан ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры активтерінің мақсатты орналастырылуына (пайдаланылуына) бақылауды кастодианның есепке алу жүйесінде ашылған шоттар бойынша операциялар жүргізуге ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры ұсынған құжаттары мен бұйрықтарын (тапсырмаларын):

- 1) Қазақстан Республикасының заңнамасында;
- 2) инвестициялық декларацияда;
- 3) зейнетақы қағидаларында;

4) уәкілетті орган қолданған, зейнетақы активтеріне қатысты ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының инвестициялық қызметін шектеуге бағытталған қадағалап ден қою шараларында белгіленген талаптарға сәйкес келуін тексеру арқылы жүзеге асырады.

Ескерту. 24-тармаққа өзгеріс енгізілді – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 27.08.2018 № 188 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

25. Кастодиан инвестициялық қор активтерінің мақсатты орналастырылуына (пайдаланылуына) бақылауды инвестициялық қор активтерін қатыстыра отырып, жасалған мәмілелер бойынша құжаттардың және кастодианның есепке алу жүйесінде ашылған шоттар бойынша операциялар жүргізуге инвестициялық қордың инвестициялық портфелін басқарушысы ұсынған бұйрықтарының (тапсырмаларының):

- 1) Қазақстан Республикасының заңнамасында;
- 2) инвестициялық декларацияда (инвестициялық қордың активтеріне қатысты);
- 3) инвестициялық пай қорларының қағидаларында;

4) уәкілетті орган қолданған, инвестициялық қордың активтеріне қатысты инвестициялық қордың инвестициялық портфелін басқарушысының инвестициялық қызметін шектеуге бағытталған қадағалап ден қою шараларында белгіленген талаптарға сәйкес келуін тексеру арқылы жүзеге асырады.

Ескерту. 25-тармаққа өзгеріс енгізілді – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 27.08.2018 № 188 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

26. Кастодиан арнайы қаржы компаниясының бөлінген активтерінің мақсатты орналастырылуына (пайдаланылуына) бақылауды кастодианның есепке алу жүйесінде ашылған шоттар бойынша операциялар жүргізуге арнайы қаржы компаниясының инвестициялық портфелін басқарушысы не арнайы қаржы компаниясы ұсынған құжаттары мен бұйрықтарының (тапсырмаларының):

- 1) Қазақстан Республикасының заңнамасында;
- 2) арнайы қаржы компаниясы мен инвестициялық портфельді басқарушысы арасында жасалған инвестициялық портфельді басқару шартында;

3) уәкілетті орган қолданған, арнайы қаржы компаниясының бөлінген активтеріне қатысты инвестициялық қызметін шектеуге бағытталған шектеулі ықпал ету

шараларында немесе ертерек ден қою шараларында белгіленген талаптарға сәйкес келуін тексеру арқылы жүзеге асырады.

26-1. Кастодиан "жалпы сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервінің, "өмірді сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервінің және сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорының зиянын өтеу резерві қаражатының мақсатты орналастырылуына (пайдаланылуына) бақылауды кастодианның есепке алу жүйесінде ашылған шоттар бойынша операцияларды жасауға ұсынылған құжаттарды және бұйрықтарды (тапсырмаларды) тексеру арқылы, сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры:

1) Қазақстан Республикасының заңнамасында;

2) инвестициялық декларацияда;

3) уәкілетті орган қолданған, сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры резервтері қаражаттарына қатысты инвестициялық қызметті шектеуге бағытталған қадағалап ден қою шараларында белгіленген талаптарға сәйкес келуін тексеру арқылы жүзеге асырады.

Ескерту. Қағида 26-1-тармақпен толықтырылды – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 23.11.2022 № 100 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

27. "Жалпы сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резерві қаражатының, "өмірді сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резерві және зиянды өтеу резерві қаражаттарын бақылау функцияларын орындау шеңберінде кастодианның есепке алу жүйесінде ашылған шоттар бойынша көрсетілген активтер есебінен операция жүргізуге алынған бұйрық Қағидалардың 24, 25, 26 және 26-1-тармақтарында белгіленген талаптарға сәйкес келген кезде операцияны (орындалуды) тіркейді және осы бұйрықты (осы тапсырманы) берген тұлғаға тиісті бұйрықтың (тапсырманың) орындалуы туралы есепті жібереді.

Осы тармақтың бірінші абзацында көрсетілген есепті жіберу қор биржасының сауда-саттық жүйесінде жасалған мәмілелер бойынша талап етілмейді.

Ескерту. 27-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 23.11.2022 № 100 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

28. Бұйрықтың (тапсырманың) Қағидалардың 24-тармағында көрсетілген талаптарға сәйкес келмейтіні анықталған жағдайда, кастодиан уәкілетті органды, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорын және егер мәміле оның сауда жүйесінде жасалған болса қор биржасын жасалған мәміленің Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес келмейтіні туралы дереу хабардар етеді.

Бұйрықтың (тапсырманың) Қағидалардың 25-тармағында көрсетілген талаптарға сәйкес келмейтіні анықталған жағдайда, кастодиан уәкілетті органды, басқарушы компанияны, егер мәміле акционерлік инвестициялық қордың активтерін

қатыстырумен жасалған болса, акционерлік инвестициялық қордың атқарушы органын, егер мәміле оның сауда жүйесінде жасалған болса қор биржасын жасалған мәміленің Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес келмейтіні туралы дереу хабардар етеді.

Бұйрықтың (тапсырманың) Қағидалардың 26-тармағында көрсетілген талаптарға сәйкес келмейтіні анықталған жағдайда, кастодиан уәкілетті органды, арнайы қаржы компаниясын, инвестициялық портфельді басқарушыны, сондай-ақ, егер мәміле оның сауда жүйесінде жасалған болса, қор биржасын жасалған мәміленің Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес келмейтіні туралы дереу хабардар етеді.

Бұйрықтың (тапсырманың) Қағидалардың 26-1-тармағында көрсетілген талаптарға сәйкес келмейтіні анықталған жағдайда, кастодиан уәкілетті органды, сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорын және қор биржасын, егер мәміле оның сауда жүйесінде жасалған болса, жасалған мәміленің Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес келмейтіні туралы дереу хабардар етеді.

Ескерту. 28-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 23.11.2022 № 100 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

29. Кастодиан Бағалы қағаздар нарығы туралы заңның 59-бабының 1-тармағында белгіленген функцияларды жүзеге асыратын шетел ұйымында (бұдан әрі – шетелдік номиналды ұстаушы) сақтауда тұрған клиенттердің эмиссиялық бағалы қағаздарының және өзге қаржы құралдарының сақталуын және дәйекті есепке алынуын кастодиан мен шетелдік номиналды ұстаушының арасында жасалған тиісті шарттың негізінде қамтамасыз етеді, сондай-ақ жүргізілген операциялардың Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес келу мәніне бақылау жасайды.

30. Кастодиан эмиссиялық бағалы қағаздармен және өзге қаржы құралдарымен мәмілелерді тіркеуді, бағалы қағаздар ұстаушысының жеке шотынан үзінді көшірме беруді және ақпаратты ашуды, сондай-ақ номиналды ұстаушының функцияларын жүзеге асыру шеңберінде кастодианның есепке алу жүйесінде өзге операцияларды жүргізуді Бағалы қағаздар рыногы туралы заңда, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 22 қазандағы № 210 қаулысымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9876 болып тіркелген) Эмиссиялық бағалы қағаздармен жасалған мәмілелерді, эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі эмитенттердің міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын беруді орталық депозитарийдің есепке алу жүйесінде тіркеу, орталық депозитарийдің есепке алу жүйесінде және (немесе) номиналды ұстауды есепке алу жүйесінде тіркелген тұлғаның жеке шотынан үзінді көшірмені беру және номиналды ұстаушының номиналды ұстауындағы бағалы қағаздары бар клиенттер туралы ақпаратты орталық

депозитарийдің және эмитенттің талап етуі бойынша табыс ету қағидаларында (бұдан әрі - № 210 Қағидалар) және Қағидаларда белгіленген тәртіппен және талаптарда жүзеге асырады.

Кастодиан кастодианның есепке алу жүйесінде ескерілетін бағалы қағаздарды ұстаушы болып табылатын тұлғаның алғашқы талап етуі бойынша күнтізбелік үш күн ішінде оған оның жеке шотынан үзінді көшірмені береді.

Ескерту. 30-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 23.11.2022 № 100 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

4-тарау. Клиенттердің активтерін есепке алуды ұйымдастыру

Ескерту. 4-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 12.02.2021 № 26 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

31. Клиенттердің активтерімен жасалатын операцияларды есепке алу, сондай-ақ олар бойынша кірістер алу және оларды бөлу Қазақстан Республикасының заңнамасына, кастодианның ішкі құжаттарына және кастодиан клиентінің есеп саясатына сәйкес жүзеге асырылады.

Ескерту. 31-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 27.08.2018 № 188 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

32. Кастодианның ішкі есеп жүргізу жүйесіндегі оның клиенттерінің активтері баланстық және баланстан тыс шоттарында есепке алынады.

33. Кастодиан әрбір клиентке оның активтерінің есебін жүргізуге арналған жеке шот ашады және кастодианды есепке алу жүйесінде ашылған клиент шотының шегінде қосалқы шоттар ашу мүмкіндігін қамтамасыз етеді.

Кастодиандық қызмет көрсетуге берілген шетелдік бағалы қағаздардың есебін жүргізу мақсаттары үшін кастодианның есеп жүргізу жүйесінде бағалы қағаздар нарығында номиналды ұстаушы ретінде клиенттердің шотын жүргізу құқығы бар брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыратын ұйымның әрбір клиентіне (бұдан әрі - бірінші санаттағы брокер) осы бірінші санаттағы брокерге ашылған жеке шоттың шеңберінде осы клиентке тиесілі шетелдік бағалы қағаздарын есепке алу үшін жеке баланстан тыс шот ашылады.

Кастодиандық қызмет көрсетуге берілген ақшаны, бағалы қағаздарды және өзге де активтерді есепке алу мақсаттары үшін кастодиан инвестициялық портфельді басқарушының әрбір клиентіне инвестициялық портфельді басқарушыны көрсете отырып ақшаны есепке алуға арналған жеке банк шоты және бағалы қағаздар мен өзге қаржы құралдарын (ақшаны қоспағанда), сондай-ақ өзге активтерді есепке алуға арналған баланстан тыс шот ашылады.

"Жалпы сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервінің, "өмірді сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервінің және зиянды өтеу резервінің қаражаттарын есепке алу мақсаттары үшін кастодиан сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорына бағалы қағаздарды және өзге де қаржы құралдарын (ақшаны қоспағанда) есепке алу үшін жеке баланстан тыс шот (қосалқы шоттар) және ақшаны есепке алуға арналған банктік шоттар ашады.

Ескерту. 33-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 23.11.2022 № 100 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

34. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларының зейнетақы активтерін, бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының инвестициялық портфельді басқарушылардың сенімгерлік басқаруында тұрған зейнетақы активтерін сақтау және есепке алу қызметтерін көрсететін кастодиан мынадай талаптарға сәйкес келеді:

1) Standard&Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша "BB-"-тен төмен емес ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе Moody's Investors Service (Мудис Инвесторс Сервис), Fitch (Фич) агенттіктерінің (бұдан әрі – басқа рейтингілік агенттіктер) осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі, немесе Standard&Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша "kzBB-"-тен төмен емес рейтингілік бағасы немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар не Standard&Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша "A-"-тен төмен емес ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының резиденті емес бас банкінің Қазақстан Республикасының резиденті еншілес банкі болып табылады;

2) халықаралық депозитарлық-есеп айырысу жүйелеріне (Euroclear (Еуроклир) және Clearstream International (Клирстрим Интэрнэшнэл) түріндегі) мынадай түрдегі:

тікелей қол жетімділігі;

бағалы қағаздар нарығында кастодиандық қызмет көрсететін және көрсетілген жүйелерге тікелей қол жетімділігі бар шетелдік номиналды ұстаушымен кастодиандық шарт жасасу арқылы;

орталық депозитарий көрсететін қызметтерді пайдалану арқылы қол жетімділігі бар

Ескерту. 34-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 12.02.2021 № 26 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

35. Кастодианның ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларының зейнетақы активтерін, инвестициялық қорлардың активтері, "жалпы сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервінің, "өмірді сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервінің және зиянды өтеу резервінің

қаражаттарын, арнайы қаржы компанияларының бөлінген активтерін, сондай-ақ мемлекеттік бағалы қағаздарды және олармен жасалған мәмілелерді есепке алу ерекшеліктері Қазақстан Республикасының заңнамасында, кастодианды шарттарда және кастодианның ішкі құжаттарымен белгіленеді.

Ескерту. 35-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 23.11.2022 № 100 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

36. Кастодиан оған кастодиандық қызмет көрсетуге берілген клиенттердің активтерін актуалды есепке алуды қамтамасыз ету мақсатында айына кем дегенде бір рет өзінің клиенттерінің ақшасын, қаржы құралдарын және өзге активтерін есепке алу жүйесінің деректерін бірінші санаттағы брокер-дилердің, инвестициялық портфельді басқарушының, арнайы қаржы компаниясының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларының, орталық депозитарийдің, сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорының, сондай-ақ шетелдік номиналды ұстаушының деректеріне сәйкестігін салыстырып тексереді.

Ескерту. 36-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 23.11.2022 № 100 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

36-1. Кастодиан кастодианның есепке алу жүйесінде есепте тұрған бағалы қағаздардың ұстаушысы болып табылатын тұлғаның бірінші талап етуі бойынша талапты (сұратуды) алған күннен бастап екі жұмыс күні ішінде осы тұлғаға танысу үшін өзінің осы тұлғаның ақшасын, қаржы құралдарын және өзге де активтерін есепке алу жүйесіндегі деректерді мыналардың:

1) егер көрсетілген тұлға брокердің клиенті болып табылса, номиналды ұстаушы ретінде қызметті жүзеге асыру құқығы бар бірінші санаттағы брокердің;

2) егер көрсетілген тұлға кастодианның клиенті болып табылса, орталық депозитарийдің және (немесе) шетелдік номиналды ұстаушының деректеріне сәйкес болуын салыстырып тексеру актісінен үзінді-көшірме ұсынады.

Ескерту. Ереже 36-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 22.10.2014 № 191 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

37. Кастодианды есепке алу жүйесінің деректерін орталық депозитарийдің деректерімен салыстырып тексеру орталық депозитарий ережелерінің жинағына сәйкес жүзеге асырылады.

38. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларының, сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорының зейнетақы активтерін сондай-ақ кастодиандық қызмет көрсетуге берілген, арнайы қаржы компаниясының бөлінген активтерін салыстырып тексерудің ерекшеліктері кастодианды шартпен белгіленеді.

Ескерту. 38-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 23.11.2022 № 100 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

39. Кастодианның есепке алу жүйесінің деректерін бірінші санаттағы брокердің, инвестициялық портфельді басқарушының деректерімен салыстырып тексеру мынадай мәліметтерді қамтитын салыстырып тексеру актісін жасау арқылы жүзеге асырылады:

1) деректерді салыстырып тексеру актісі жасалған күн, салыстырып тексеру жүзеге асырылатын кезең;

2) салыстырып тексеру актісі жасалған күнгі жағдай бойынша кастодианның есепке алу жүйесінде ашылған шоттардағы (қосалқы шоттардағы) активтердің қалдығы туралы ақпарат;

3) салыстырып тексеру жүзеге асырылатын кезең ішінде кастодианның есепке алу жүйесінде ашылған шоттар (қосалқы шоттар) бойынша, оның ішінде салыстырып тексеру күнінде шетелдік номиналды ұстаушыда болған активтер бойынша активтер қозғалысы туралы ақпарат;

4) салыстырып тексеру актісі жасалған күнге инвестициялық қордың активтері құрамына кіретін ақша және қаржы құралдарынан басқа активтердің қалдықтары және салыстырып тексеру жүзеге асырылатын кезеңде осы активтермен жасалған мәмілелер (операциялар) туралы ақпарат.

Деректерді салыстырып тексеру актісі екі данада жасалады, оған салыстырып тексеруді жүзеге асыратын тараптардың өкілдері қол қояды.

Ескерту. 39-тармаққа өзгеріс енгізілді – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 27.08.2018 № 188 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

40. Кастодианның есепке алу жүйесінің деректерін шетелдік номиналды ұстаушының деректерімен салыстырып тексеру SWIFT төлем жүйелері не шетелдік кастодианмен жасасқан шартта көзделген байланыстың басқа да құралдары арқылы жүзеге асырылады және кастодианның клиенттеріне тиесілі және салыстырып тексеру жүргізілген күндегі жағдай бойынша шетелдік номиналды ұстаушының шоттарындағы қаржы құралдарының қалдықтарын кастодианның есепке алу жүйесінің деректерімен салыстырып тексеру болып табылады.

Салыстырып тексеру жүргізілген құжаттар, оның ішінде SWIFT - хабарламалар салыстырып тексеру жүргізілген күннен бастап бес жыл ішінде сақталуы тиіс.

41. Егер Қағидалардың 36-тармағына сәйкес жүзеге асырылатын салыстырып тексерудің нәтижелері бойынша алшақтықтар болған жағдайда, салыстырып тексеруді жүзеге асыратын тараптар оларды жою шараларын қабылдайды және сәйкессіздік анықталған күннен бастап бір жұмыс күні ішінде бұл туралы уәкілетті органды хабардар етеді.

Қағидалардың 36-тармағына сәйкес салыстырып тексеруді жүргізу кезінде кастодиан салыстырып тексеру нәтижелерінің сәйкессіздігі туралы хабарламаны уәкілетті органға жібереді.

42. Кастодиан кастодианның ішкі құжаттарында белгіленген тәртіппен № 210 қағидалардың 21-тармағында көзделген есепке алу журналдарын, сондай-ақ мыналарды:

1) кастодиан ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларының, инвестициялық қорлардың, сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорының және арнайы қаржы компанияларының жеке шоттары бойынша операцияларының Қазақстан Республикасының заңнамасына және (немесе) осы ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларының инвестициялық декларацияларына мен инвестициялық қорлардың инвестициялық декларацияларына және (немесе) зейнетақы ережелеріне және (немесе) акционерлік инвестициялық қорлардың инвестициялық декларацияларына және (немесе) "жалпы сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервінің, "өмірді сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервінің және сақтандыру төлемдеріне кепілдік беруді қорының зиянды өтеу резервінің қаражаттарын инвестициялау қағидаларына және (немесе) инвестициялық пай қорларының ережелеріне, және (немесе) арнайы қаржы компаниясы мен инвестициялық портфельді басқарушы арасында жасалған инвестициялық портфельді басқару шарттарына сәйкес келмеуі себебінен қабыл алмаған (орындамаған) операцияларын;

2) кастодиан инвестициялық қор активтерінің құрамына кіретін ақша және қаржы құралдарынан басқа, инвестициялық портфельді басқарушы мүлікпен жасалған мәмілелер (операциялар), сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасына және (немесе) акционерлік инвестициялық қорлардың инвестициялық декларацияларына сәйкес келмеуі себебінен қабыл алмаған (орындамаған) инвестициялық қорлардың ақша және қаржы құралдарынан басқа, мүлкімен жасалған мәмілелер (операциялар);

3) кастодианға инвестициялық қорлардың инвестициялық портфельді басқарушыларының не арнайы қаржы компанияларының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларының, сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорларының, Қазақстан Республикасының заңнамасына және (немесе) осы ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларының инвестициялық декларацияларына және инвестициялық қорлардың инвестициялық декларацияларына және (немесе) зейнетақы ережелеріне және (немесе) акционерлік инвестициялық қорлардың инвестициялық декларацияларына және (немесе) "жалпы сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервінің, "өмірді сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервінің және сақтандыру төлемдеріне кепілдік беруді қорының зиянды өтеу резервінің қаражаттарын инвестициялау қағидаларына және (немесе) инвестициялық пай қорларының ережелеріне, және (немесе) арнайы қаржы компаниясы мен

инвестициялық портфельді басқарушы арасында жасалған инвестициялық портфельді басқару шарттарына сәйкес келмейтін арнайы қаржы компанияларының берілген бұйрықтары (тапсырмалары) туралы уәкілетті органға жіберілген хабарламаларды есепке алу журналдарын жүргізу арқылы дәйекті және актуалды есепке алуды (есепке алу деректерін өзгертуге негіздемелер туындаған күні) жүзеге асырады.

Ескерту. 42-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 23.11.2022 № 100 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

43. Кастодиан Бағалы қағаздар нарығы туралы заңның 52-бабына сәйкес бағалы қағаздар нарығында кастодиандық қызмет нәтижелері туралы есептерді жасайды және уәкілетті органға ұсынады.

5-тарау. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің сенімгерлік басқаруында тұрған зейнетақы активтерін сақтау және есепке алу

Ескерту. 5-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 12.02.2021 № 26 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

44. Ұлттық Банк бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін сақтау мен есепке алуды жүзеге асыратын кастодиан болып табылады.

45. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерімен операцияларды есепке алу Ұлттық Банк және бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры арасында жасалатын кастодиандық шартқа сәйкес ашылған Ұлттық Банктегі шоттарда жүзеге асырылады.

46. Мыналар:

1) Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген тәртіппен бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорын тарату туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімі;

2) кастодианның бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін сақтау және есепке алу бойынша функцияларын Ұлттық Банк жүзеге асыруын көздейтін Қазақстан Республикасы Әлеуметтік кодексі талабының өзгеруі Ұлттық Банк және бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры арасында жасалған кастодиандық шартты бұзуға негіздер болып табылады.

Ескерту. 46-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 26.05.2023 № 29 (01.07.2023 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

47. Қағидалардың 46-тармағында көрсетілген негіздемелер бойынша кастодиандық шартты бұзу белгіленген күнге дейін кастодиан бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін жаңа кастодианға береді.

Кастодиандық шартты бұзу кезінде кастодиан бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін бергенге дейін кастодиандық шарт бойынша міндеттемелерін орындайды.

48. Кастодиан бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының шетелдік қаржы құралдары ұсынған және (немесе) шетелдік қаржы құралдарына инвестициялауға арналған зейнетақы активтерін есепке алу және сақтау мақсатында Ұлттық Банк Басқармасының шешімімен бекітілген шетелдік кастодиандар ішінен шетелдік кастодиандардан шот ашады.

49. Кастодиан бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін сақтау және есепке алу жөніндегі функцияларды іске асыру мақсатында:

1) зейнетақы активтерін құрайтын және кастодиандық қызмет көрсетуге берілген эмиссиялық бағалы қағаздарды номиналды ұстауды;

2) кастодиандық қызмет көрсетуге берілген зейнетақы активтерін құрайтын эмиссиялық бағалы қағаздармен және өзге қаржы құралдарымен жасалатын мәмілелер бойынша төлем агентінің қызметін көрсетуді;

3) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін құрайтын эмиссиялық бағалы қағаздарымен жасалатын мәмілелерді тіркеуді және оның осы бағалы қағаздар бойынша құқықтарын растауды;

4) зейнетақы активтерін жинақтау, оларды орналастыру, инвестициялық кіріс алу жөніндегі барлық операцияларды есепке алуды;

5) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорын ақшаны есепке алуға және сақтауға арналған оның шоттарының жай-күйі туралы, сондай-ақ шоттары бойынша есепті кезеңдегі ақша қозғалысы туралы осы кастодиандық шартта көзделген нысанда, тәртіпте және мерзімде ай сайын хабардар етуді;

6) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерінің құрылымы туралы есепті сәйкес нысан бойынша кастодиандық шартта белгіленген нысанда, тәртіпте және мерзімде ай сайын ұсынуды;

7) өзіне сеніп тапсырылған бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерінің сақталуын және есепке алынуын қамтамасыз етуді;

8) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін нысаналы орналастыруға (пайдалануға) бақылау жасауды;

9) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры алған комиссиялық сыйақы сомаларына бақылау жасауды;

10) кастодиандық шартта көзделген қызметтерді беруді жүзеге асырады.

50. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін нысаналы орналастыруға (пайдалануға) бақылау жасауды кастодиан:

1) Қазақстан Республикасының зейнетақымен қамсыздандыру саласындағы және бағалы қағаздар нарығы туралы заңнамасымен;

2) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының инвестициялық декларациясымен;

3) зейнетақы активтерін сенімгерлік басқару туралы шартпен;

4) уәкілетті орган қолданған, бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтеріне қатысты инвестициялық қызметін шектеуге бағытталған шектеулі ықпал ету шараларымен немесе санкциялармен белгіленген талаптарға кастодианның есепке алу жүйесінде ашылған шоттар бойынша операциялар жасауға ұсынылған құжаттардың және бұйрықтардың (тапсырмалардың) сәйкестігін тексеру жолымен және (немесе) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтері қатысуымен жасалған мәмілелердің сәйкестігіне мониторинг жүргізу жолымен жүзеге асырады.

Ескерту. 50-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 26.05.2023 № 29 (01.07.2023 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

51. Кастодиан бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін нысаналы орналастыруға (пайдалануға) бақылау жасау функциясын орындау шеңберінде кастодианның есепке алу жүйесінде ашылған шоттар бойынша көрсетілген активтердің есебінен операция жүргізуге алынған бұйрық осы Қағидалардың 50-тармағында белгіленген талаптарға сәйкес келген кезде операцияны тіркейді (орындайды) және тиісті бұйрықтың (тапсырманың) орындалуы туралы есепті осы бұйрықты (осы тапсырманы) берген тұлғаға жібереді.

Кастодиан бұйрықтың (тапсырманың) осы Қағидалардың 50-тармағында көрсетілген талаптарға сәйкес келмейтінін анықтаған жағдайда осы бұйрықты (берілген тапсырманы) оқшаулайды (орындамайды) және кастодиан бұйрықты (тапсырманы) оқшаулаған күннен кейінгі бір жұмыс күні ішінде бұл туралы уәкілетті органды, бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорын және бұйрық (тапсырма) берген тұлғаны тез арада хабардар етеді.

52. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерімен операцияларды есепке алу және жүргізу, сондай-ақ олар бойынша кірістерді алуға және бөлуге Қазақстан Республикасының заңнамасына, Қағидаларына және кастодианның ішкі құжаттарына сәйкес жүзеге асырылады.

53. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін, сондай-ақ зейнетақы активтерін шоғырландыру, оларды орналастыру, инвестициялық табыс алу бойынша операцияларды есепке алу мақсатында кастодиан ішкі есепке алу жүйесінде мыналарды:

1) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жинақталған зейнетақы қаражатын, жинақталған зейнетақы қаражатын ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларынан аударымдардың түсімдерін және өзге түсімдерді есепке алу үшін арналған зейнетақы жарналарының ағымдағы шотын теңгемен;

2) төлемдерді алушы банкке зейнетақы төлемдерін жүзеге асыру және (немесе) салымшылардың жинақталған зейнетақы қаражатын ерікті зейнетақы жарналарының

есебінен ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының кастодианына немесе салымшылардың жинақталған зейнетақы қаражатын сақтандыру ұйымына аударымдар жасау, сондай-ақ зейнетақы төлемдерінен ұсталған табыс салығын салық органдарына аудару үшін арналған зейнетақы төлемдерінің ағымдағы шотын теңгемен;

3) қаржы құралдары бойынша алынған кірістердің түсімдерін, қаржы құралдарын сатудан және (немесе) өтеуден түскен соманы, зейнетақы жарналарының ағымдағы шотқа түскен соманы есепке алу, шетел валютасындағы қаржы құралдарын сатып алу, салымдарға орналастыру және ұлттық валютада екінші деңгейдегі банктерде орналастырылған салымдар бойынша қайтарылған соманы және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес өзге түсімдерді және шығыстарды алу үшін арналған ағымдағы инвестициялық шотты теңгемен;

4) шетел валютасында номинирленген қаржы құралдарын сатып алуға бағытталған зейнетақы активтерінің есебінен шетел валютасын сатып алу, шетел валютасын, құны шетел валютасында көрсетілген қаржы құралдары бойынша алынған кірістердің түсімдерін сату, қаржы құралдарын өтеу, салымдарға орналастыру және екінші деңгейдегі банктерде шетел валютасында орналастырылған салымдар бойынша қайтарылған сомаларды және шетел валютасындағы өзге түсімдер мен кірістерді алу үшін арналған ағымдағы инвестициялық шотын шетел валютасында;

5) Қазақстан Республикасынан шегінен тыс жерлерге салымшылардың тұрақты тұруға кетуіне байланысты жинақталған зейнетақы қаражатын алу үшін арналған зейнетақы төлемдерінің ағымдағы шотын шетел валютасында;

б) кастодианның ішкі есепке алу жүйесінде бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерінің есебінен инвестициялау үшін рұқсат берілген бағалы қағаздарды және басқа қаржы құралдарын есепке алу және сақтау үшін шоттарды ашуды және жүргізуді жүзеге асырады.

Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін есепке алу үшін шоттарды жүргізу режимдері кастодианның ішкі құжаттарында және кастодиандық шартта белгіленеді.

54. Кастодиан өзіне бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры кастодиандық қызмет көрсетуге берген зейнетақы активтерін өзекті есепке алуды қамтамасыз ету мақсатында айына бір реттен жиі емес өзінің зейнетақы активтерін (ақшасын, эмиссиялық бағалы қағаздарды және өзге де қаржы құралдарын) есепке алу жүйесінің деректерін бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, орталық депозитарийдің дерегіне, сондай-ақ бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін есепке алу және сақтау үшін шоттары ашылған шетелдік кастодиандардың деректеріне сәйкес келуін салыстырып тексеруді жүргізеді.

55. Кастодианның есепке алу жүйесінің деректерін орталық депозитарийдің деректерімен салыстырып тексеру орталық депозитарийдің қағидалар жинағына сәйкес жүзеге асырылады.

56. Кастодианның есепке алу жүйесінің деректерін бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, инвестициялық портфельді басқарушының деректерімен салыстырып тексеру ерекшелігі кастодиандық шартта және кастодианның ішкі құжаттарында белгіленеді.

57. Кастодиан кастодианның ішкі құжаттарымен белгіленген тәртіпте, шынайы және өзекті есепке алуды (осы есептің деректерін өзгерту үшін негіздемелер туындаған күні) жүзеге асырады:

1) № 210 қағидалардың 21-тармағының 1) және 2) тармақшаларында көзделген мәліметтер;

2) кастодиан олардың Қазақстан Республикасының заңнамасына және (немесе) инвестициялық декларацияға және (немесе) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы қағидаларына сәйкес келмеу себебі бойынша қабылданбаған (орындалмаған) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының шоттары бойынша операциялар;

3) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының кастодианға жіберілген Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес келмейтін бұйрықтары (тапсырмалары) туралы уәкілетті органға жолданған хабарламалары;

4) кастодианның ішкі құжаттарымен көзделген өзге мәліметтер.

Осы тармақта көрсетілген мәліметтерді есепке алу тиісті есепке алу журналдарды құру мүмкіндігімен кастодианды бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы жүзеге асырылады.

Ескерту. 57-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 19.12.2015 № 250 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

58. Қағидалардың 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69 және 70-тармақтарының талаптары бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің сенімгерлік басқаруында тұрған зейнетақы активтерін сақтауды және есепке алуды жүзеге асыратын кастодианға қолданылмайды.

Ескерту. 58-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 12.02.2021 № 26 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

5-1-тарау. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының инвестициялық портфельді басқарушының сенімгерлік басқаруында тұрған зейнетақы активтерін сақтау және есепке алу ерекшеліктері

Ескерту. 5-1-тараумен толықтырылды – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 12.02.2021 № 26 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

58-1. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының инвестициялық портфельді басқарушының сенімгерлік басқаруында тұрған зейнетақы активтерін сақтау және есепке алу үшін кастодиан таңдауды инвестициялық портфельді басқарушы жүзеге асырады.

Бір инвестициялық портфельді басқарушыға сенімгерлік басқаруға берілген зейнетақы активтерін сақтауды және есепке алуды бір кастодиан жүзеге асырады.

58-2. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының инвестициялық портфельді басқарушының сенімгерлік басқаруында тұрған зейнетақы активтерімен операцияларды есепке алу кастодианның, бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының және инвестициялық портфельді басқарушының арасында жасалған кастодиандық шартқа сәйкес бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының кастодианда ашылған шоттарында жүзеге асырылады.

Кастодианның бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының инвестициялық портфельді басқарушының сенімгерлік басқаруында тұрған зейнетақы активтерін есепке алу бойынша шоттарын жүргізу технологиясы және режимдері кастодианның ішкі құжаттарында және кастодианның, бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының және инвестициялық портфельді басқарушының арасында жасалған кастодиандық шартта айқындалады.

58-3. Кастодианның, бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының және инвестициялық портфельді басқарушының арасында жасалған кастодиандық шартты бұзуға негіздемелер мыналар болып табылады:

- 1) кастодианның және (немесе) инвестициялық портфельді басқарушының лицензиясын қолдануды тоқтата тұру немесе айыру;
- 2) кастодианның Қағидалардың 34-тармағында белгіленген өлшемшарттарға сәйкес болмауы;
- 3) инвестициялық портфельді басқарушының кастодиандық шартты бұзу туралы шешімі.

58-4. Қағидалардың 58-3-тармағында көрсетілген негіздемелер бойынша кастодиан, бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры және инвестициялық портфельді басқарушы арасында жасалған кастодиандық шартты бұзудың белгіленген күні басталғанға дейін кастодиан бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының инвестициялық портфельді басқарушының сенімгерлік басқаруында тұрған зейнетақы активтерін жаңа кастодианға өткізеді.

Кастодиандық шартты бұзу кезінде кастодиан бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының инвестициялық портфельді басқарушының сенімгерлік басқаруында тұрған зейнетақы активтерін жаңа кастодианға өткізгенге дейін кастодиандық шарт бойынша міндеттемелерді орындайды.

58-5. Инвестициялық портфельді басқарушының сенімгерлік басқаруындағы бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін сақтау және есепке алу жөніндегі функцияларды іске асыру мақсатында кастодиан:

1) инвестициялық портфельді басқарушының сенімгерлік басқаруындағы зейнетақы активтерін құрайтын және кастодиандық қызмет көрсетуге берілген эмиссиялық бағалы қағаздарды нақтылы ұстауды;

2) инвестициялық портфельді басқарушының сенімгерлік басқаруындағы зейнетақы активтерін құрайтын және кастодиандық қызмет көрсетуге берілген эмиссиялық бағалы қағаздармен және өзге де қаржы құралдарымен мәмілелер бойынша төлем агентінің қызметтер көрсетуді;

3) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының инвестициялық портфельді басқарушының сенімгерлік басқаруындағы зейнетақы активтерін құрайтын эмиссиялық бағалы қағаздармен мәмілелерді тіркеуді және оның осы бағалы қағаздар бойынша құқықтарын растауды;

4) инвестициялық портфельді басқарушының сенімгерлік басқаруындағы зейнетақы активтерін шоғырландыру, оларды орналастыру, инвестициялық кіріс алу жөніндегі барлық операцияларды есепке алуды;

5) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорын, инвестициялық портфельді басқарушыны бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының ақшаны есепке алуға және сақтауға арналған шоттарының жай-күйі туралы, сондай-ақ кастодиандық шартта көзделген нысан бойынша шоттар бойынша есепті кезеңдегі ақша қозғалысы туралы ай сайын хабардар етуді;

6) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына және инвестициялық портфельді басқарушыға кастодиандық шартта белгіленген нысан бойынша, тәртіппен және мерзімдерде инвестициялық портфельді басқарушының сенімгерлік басқаруындағы бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерінің құрылымы туралы есепті ай сайын беруді;

7) инвестициялық портфельді басқарушының сенімгерлік басқаруындағы бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының өзіне сеніп тапсырылған зейнетақы активтерінің сақталуын және есепке алынуын қамтамасыз етуді

8) инвестициялық портфельді басқарушының сенімгерлік басқаруындағы бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерінің нысаналы орналастырылуын (пайдаланылуын) бақылауды;

9) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры алған комиссиялық сыйақы сомаларын бақылауды;

10) кастодиандық шартта көзделген қызметтерді көрсетуді жүзеге асырады.

58-6. Инвестициялық портфельді басқарушының сенімгерлік басқаруындағы бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерінің нысаналы орналастырылуын (пайдаланылуын) бақылауды кастодиан бірыңғай жинақтаушы

зейнетақы қоры және инвестициялық портфельді басқарушы ұсынған, кастодианның есепке алу жүйесінде ашылған шоттар бойынша операцияларды жасауға арналған құжаттар мен бұйрықтарды (тапсырмаларды):

1) Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексі 15-бабының 7) тармақшасында, "Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 12-бабының 10) тармақшасында және кастодианның ішкі құжаттарында;

2) инвестициялық декларацияда;

3) зейнетақы активтеріне қатысты инвестициялық портфельді басқарушының инвестициялық қызметін шектеуге бағытталған, уәкілетті орган қолданған қадағалап ден қою шараларында белгіленген талаптарға сәйкестігін тексеру арқылы жүзеге асырады.

Ескерту. 58-6-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 26.05.2023 № 29 (01.07.2023 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

58-7. Инвестициялық портфельді басқарушының сенімгерлік басқаруындағы бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерінің нысаналы орналастырылуын (пайдаланылуын) бақылау жөніндегі функцияларды орындау шеңберінде кастодиан кастодианның есепке алу жүйесінде ашылған шоттар бойынша зейнетақы активтері есебінен операция жасауға алынған бұйрық Қағидалардың 58-6-тармағында белгіленген талаптарға сәйкес келген кезде операцияны тіркеуді (орындауды) жүзеге асырады және бұйрық (тапсырма) тіркелген күннен кейінгі жұмыс күні сағат 10:00-ден кешіктірмей осы бұйрықты (осы тапсырманы) берген тұлғаға тиісті бұйрықтың (тапсырманың) орындалуы туралы есеп жібереді.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген есепті жіберу қор биржасының сауда жүйесінде жасалған мәмілелер бойынша талап етілмейді.

58-8. Бұйрықтың (тапсырманың) Қағидалардың 58-6-тармағында көрсетілген талаптарға сәйкес келмейтіні анықталған кезде кастодиан бұл туралы уәкілетті органды, бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорын, инвестициялық портфельді басқарушыны және егер мәміле сауда жүйесінде жасалса, қор биржасын дереу хабардар етеді.

58-9. Инвестициялық портфельді басқарушының сенімгерлік басқаруындағы бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерімен операцияларды есепке алу және жүргізу, сондай-ақ олар бойынша кірістер алу және бөлу Бағалы қағаздар рыногы туралы заңға, кастодианның Қағидаларына және ішкі құжаттарына сәйкес жүзеге асырылады.

58-10. Кастодиан инвестициялық портфельді басқарушының сенімгерлік басқаруындағы зейнетақы активтерінің өзекті есебін қамтамасыз ету мақсатында айына кемінде бір рет өзінің зейнетақы активтерін (ақшаны, эмиссиялық бағалы қағаздарды және өзге де қаржы құралдарын) есепке алу жүйесінің деректерін олардың бірыңғай

жинақтаушы зейнетақы қорының, инвестициялық портфельді басқарушының, орталық депозитарийдің деректеріне, сондай-ақ инвестициялық портфельді басқарушының сенімгерлік басқаруындағы бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін есепке алу және сақтау үшін шоттары ашылған шетелдік кастодиандардың деректеріне сәйкестігіне салыстырып тексеруді жүргізеді.

58-11. Кастодианды есепке алу жүйесінің деректерін орталық депозитарийдің деректерімен салыстырып тексеру орталық депозитарийдің қағидалар жиынтығына сәйкес жүзеге асырылады.

Кастодианды есепке алу жүйесінің деректерін бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, инвестициялық портфельді басқарушының деректерімен салыстырып тексеру ерекшеліктері кастодиандық шартта және кастодианның ішкі құжаттарында белгіленеді.

58-12. Кастодиан:

1) № 210 Қағидалардың 21-тармағының 1) және 2) тармақшаларында көзделген мәліметтерді;

2) кастодиан инвестициялық портфельді басқарушының сенімгерлік басқаруындағы , олардың Қағидалардың 58-6-тармағында көзделген талаптарға сәйкес келмеу себебі бойынша бас тартқан (орындамаған) зейнетақы активтерін есепке алу жөніндегі бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының шоттары бойынша операцияларды;

3) инвестициялық портфельді басқарушының кастодианға берілген, Қағидалардың 58-6-тармағында көзделген талаптарға сәйкес келмейтін бұйрықтары (тапсырмалары) туралы уәкілетті органға жіберілген хабарламаларды;

4) кастодианның ішкі құжаттарында көзделген мәліметтерді дұрыс және өзекті есепке алуды (есепке алу деректерін өзгерту үшін негіздер туындаған күні) жүзеге асырады.

Осы тармақта көрсетілген мәліметтерді есепке алу тиісті есепке алу журналдарын қалыптастыру мүмкіндігімен кастодианның бағдарламалық қамтамасыз етуі арқылы жүзеге асырылады.

6-тарау. Клиенттердің активтерін жаңа кастодианға беру тәртібі

Ескерту. 6-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 12.02.2021 № 26 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

59. Кастодианның инвестициялық портфельді басқарушының сенімгерлік басқаруындағы бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының активтерін, инвестициялық қордың, сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорының активтерін және арнайы қаржы компаниясының

бөлінген активтерін жаңа кастодианға беруді клиент жаңа кастодианмен кастодиандық шарт жасасқаннан кейін іс-әрекет етуші және жаңа кастодианның уәкілетті өкілдері жүзеге асырады.

Ескерту. 59-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 23.11.2022 № 100 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

60. Қағидалардың 59-тармағында көрсетілген клиенттердің активтерін жаңа кастодианға беруді жүзеге асыру үшін жаңа кастодианға мыналар:

- 1) берілетін активтер тізбесі;
- 2) берілетін құжаттар тізбесі;
- 3) активтерді қабылдау-тапсыру актісі жасалады.

Клиенттердің берілетін активтерінің тізбесіне клиенттердің кастодиандық қызмет көрсететін барлық активтері кіргізіледі.

61. Осы Қағидалардың 60-тармағында көрсетілген клиенттердің берілетін құжаттарының тізбесіне:

1) активтерді беру күнінде кастодианның ішкі есеп жүргізу жүйесінде клиентке ашылған есеп шоттан және орталық депозитарийдің есеп жүргізу жүйесінде ашылған қосалқы шоттан алынған үзінді көшірмелерінің көшірмелері;

2) активтерді беру күні кастодиан мен клиент арасында жасалған салыстырып тексеру актілерінің (Астана қаласының уақыты бойынша 00 сағат 00 минут) көшірмелері, сондай-ақ салыстырып тексеру жүргізілген құжаттар;

3) кастодианның есепке алу жүйесінде ашылған клиенттердің шоттары бойынша операциялар жүргізуге клиенттердің тапсырмаларын (бұйрықтарын), сондай-ақ кастодиандық шарттарының шеңберінде осы клиенттердің активтердің кастодиандық қызмет көрсету бойынша қызметіне жататын өзге де құжаттар енгізіледі.

Кастодиан инвестициялық қордың активтерін берілетін құжаттардың тізбесіне беру кезінде қосымша инвестициялық қордың активтері құрамына кіретін ақша мен қаржы құралдарынан басқа, өзге мүлікке қатысты инвестициялық қордың меншік құқығын белгілейтін құжаттардың көшірмелері енгізіледі.

Арнайы қаржы компаниясының берілетін құжаттар тізбесіне облигациялармен мәмілелерді есепке алу бойынша қызметіне, оның ішінде олар бойынша сыйақы төлеуге жататын құжаттардың көшірмелері қосымша енгізіледі.

62. Қағидалардың 59-тармағында көрсетілген клиенттердің активтерін жаңа кастодианға беруді жүзеге асыру кезінде активтерді қабылдау-тапсыру актісі жасалады, онда мынадай ақпарат қамтылады:

1) қабылдау-тапсыру актісі жасалған, клиент жаңа кастодианмен кастодиандық шарт жасасқан күндер;

2) активтері жаңа кастодианға кастодиандық қызмет көрсетуге берілетін клиент туралы мәліметтер;

3) кастодиандық шарт жасалған күннен бастап кастодианның есепке алу жүйесінде ашылған шоттардағы ақшаның, эмиссиялық бағалы қағаздар мен өзге де қаржы құралдарының қозғалысы туралы және активтерді қабылдау-тапсыру актісі жасалған күнгі кастодианның есепке алу жүйесінде ашылған шоттардағы ақшаның, эмиссиялық бағалы қағаздар мен өзге де қаржы құралдарының қалдығы туралы мәліметтер;

4) кастодиандық шарт жасалған күннен бастап ақша мен өзге қаржы құралдарынан басқа инвестициялық қордың активтерінің құрамына кіретін өзге мүліктің қозғалысы туралы және активтерді қабылдау-тапсыру актісі жасалған күнгі кастодианның есепке алу жүйесінің деректеріне сәйкес ақша мен өзге қаржы құралдарынан басқа инвестициялық қордың активтерінің құрамына кіретін өзге мүліктің қалдығы туралы мәліметтер;

5) жаңа кастодианға берілуі тиіс құжаттар тізбесі;

6) тараптардың деректемелері;

7) тараптардың келісуі бойынша өзге де мәліметтер.

Ескерту. 62-тармаққа өзгеріс енгізілді – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 27.08.2018 № 188 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

63. Кастодиан клиенттердің активтерін, Қағидалардың 59-тармағында көрсетілген клиенттерді қоспағанда, кастодиандық шартта және кастодианның ішкі құжаттарында көзделген тәртіпте жүзеге асырылады.

64. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін, арнайы қаржы компаниясының белгіленген активтерін, инвестициялық қордың активтерін, "жалпы сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервінің, "өмірді сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервінің және сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорының зиянды өтеу резервінің қаражаттарын жаңа кастодианға қабылдау-тапсыру актісінде Қағидалардың 62-тармағында көрсетілген ақпараттан басқа мынадай ақпарат қамтылады:

1) активтерді қабылдау-тапсыру актісін жасаған күнгі жағдай бойынша жасалған депонент-банктердің атауын, салымдар сомаларын, банктік салым шартының жасалған күні мен нөмірлерін, салымдар мерзімдерін, сыйақы ставкаларын көрсете отырып, екінші деңгейдегі банктердегі салымдар туралы ақпарат;

2) активтерді қабылдау-тапсыру актісін жасаған күнгі жағдай бойынша клиенттердің активтерін құрайтын қаржы құралдарының сатып алу және ағымдағы құны туралы ақпарат;

3) активтерді қабылдау-тапсыру актісін жасаған күнгі жағдай бойынша әрбір қаржы құралы бойынша есептелген және алынған инвестициялық кірістің сомасы туралы, сондай-ақ әрбір қаржы құралы бойынша есептелген, бірақ төленбеген сомасы туралы;

4) активтерді қабылдау-тапсыру актісін жасаған күнгі жағдай бойынша есептелген және төленген, сондай-ақ төлеуге жататын комиссиялық сыйақылар сомасы туралы;

5) кастодиандық қызмет көрсету жөніндегі қызметке қатысты өзге де мәліметтер.

Ескерту. 64-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 23.11.2022 № 100 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

65. Клиенттің активтерін қабылдау-тапсыру актісі кастодиандық шарт бұзылған күнгі жағдай бойынша кастодиан, жаңа кастодиан және клиент не оның уәкілетті өкілі үшін бір-бір данадан үш данада жасалады, кастодианның және жаңа кастодианның бірінші басшылары мен бас бухгалтерлері қол қояды.

Ескерту. 65-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 27.08.2018 № 188 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

66. Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін қабылдау-өткізу актісі кастодиандық шарт бұзылған күнгі жағдай бойынша ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры, кастодиан, жаңа кастодиан, уәкілетті орган үшін бір данадан төрт данада жасалады, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының, кастодианның және жаңа кастодианның бірінші басшылары мен бас бухгалтерлері қол қояды.

Инвестициялық портфельді басқарушының сенімгерлік басқаруындағы бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін қабылдау-өткізу актісі кастодиандық шарт бұзылған күнгі жағдай бойынша бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, инвестициялық портфельді басқарушы, кастодиан, жаңа кастодиан, уәкілетті орган үшін бір-бір данадан бес данада жасалады, оған бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, инвестициялық портфельді басқарушының, кастодианның және жаңа кастодианның бірінші басшылары мен бас бухгалтерлері қол қояды.

Ескерту. 66-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 12.02.2021 № 26 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

67. Арнайы қаржы компаниясының бөлінген активтерін қабылдау-тапсыру актісі кастодиандық шарт бұзылған күнгі жағдай бойынша арнайы қаржы компаниясы, оның инвестициялық портфельді басқарушысы, кастодиан, жаңа кастодиан, уәкілетті орган үшін бір-бір данадан бес данада жасалады, арнайы қаржы компаниясының, инвестициялық портфельді басқарушының (кастодиандық шарттың тарабы болып табылатын), кастодианның және жаңа кастодианның бірінші басшылары мен бас бухгалтерлері қол қояды.

Ескерту. 67-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 27.08.2018 № 188 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

68. Инвестициялық қордың активтерін қабылдау-тапсыру актісі кастодиандық шарт бұзылған күнгі жағдай бойынша инвестициялық қордың инвестициялық портфелін басқарушы, кастодиан, жаңа кастодиан, уәкілетті орган үшін бір-бір данадан төрт

данада жасалады, инвестициялық портфельді басқарушының, кастодианның және жаңа кастодианның бірінші басшылары мен бас бухгалтерлері қол қояды.

Акционерлік инвестициялық қордың активтерін жаңа кастодианға беру кезінде оның активтерін қабылдау-тапсыру актісіне акционерлік инвестициялық қордың бірінші басшысы және бас бухгалтері қосымша қол қояды.

Ескерту. 68-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 27.08.2018 № 188 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

68-1. "Жалпы сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервінің, "өмірді сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервінің және сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорының зиянды өтеу резервінің қаражатын қабылдау-өткізу актісі кастодиандық шартты бұзған күнгі жағдай бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры, кастодиан, жаңа кастодиан, уәкілетті орган үшін бір-бірден төрт данада жасалады, сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорының, кастодианның және жаңа кастодианның бірінші басшылары мен бас бухгалтерлері қол қояды.

Ескерту. Қағида 68-1-тармақпен толықтырылды – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 23.11.2022 № 100 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

69. Инвестициялық портфельді басқарушының сенімгерлік басқаруындағы бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін, "жалпы сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервінің, "өмірді сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервінің және сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорының зиянды өтеу резервінің қаражатын, арнайы қаржы компаниясының бөлінген активтерін, инвестициялық қор активтерін қабылдау-өткізу актісінің даналарын кастодиандық қызмет көрсетуге активтерді қабылдайтын кастодиан оған қол қойылған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде уәкілетті органға ұсынады.

Ескерту. 69-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 23.11.2022 № 100 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

70. Кастодиан өз клиенттерінің міндеттемелері бойынша жауапты болмайды және клиенттер қабылдайтын инвестициялық шешімдер үшін жауап бермейді.

70-1. Осы тарауда белгіленген клиенттердің активтерін жаңа кастодианға беру тәртібі Қағидалардың 60-тармағында, 61-тармағының 1) және 3) тармақшаларында, 62-тармағының 2), 3), 4), 5), 6) және 7) тармақшаларында, 64-тармағында, 66-тармақтың екінші бөлігінде, 69 және 70-тармақтарында көзделген талаптарды қоспағанда, бас банк (бұдан әрі – бас банк - жаңа кастодиан) пен еншілес банк (бұдан әрі – еншілес банк-кастодиан) арасындағы активтер мен міндеттемелерді бірмезгілде беру жөніндегі

операцияны жүргізу шеңберінде кастодианның инвестициялық қордың активтерін жаңа кастодианға беруіне қолданылмайды.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген жағдайда еншілес банк - кастодиан клиенттердің активтерін бас банк - жаңа кастодианға клиент еншілес банк - кастодианмен кастодиандық шартты бұзбай-ақ және клиент бас банк - жаңа кастодианмен кастодиандық шартты жасамай-ақ клиенттің активтерін қабылдау-тапсыру актісінің негізінде береді.

Кастодиандар клиенттің активтерін еншілес банк - кастодианнан есептен шығару және бас банк - жаңа кастодианда есепке алу операцияларын клиент жеке шоттардан (шоттарға), ағымдағы шоттардан (шоттарға) есептен шығару (есепке жазу) операцияларын жүргізуге арналған бұйрықтарды ұсынбай-ақ клиенттің активтерін қабылдау-тапсыру актісінің негізінде жүргізеді. Бас банк - жаңа кастодианның клиентке жеке, ағымдағы шоттарды ашуы жеке, ағымдағы шоттарды ашуға арналған бұйрықтарды ұсынбай жүзеге асырылады.

Клиенттің активтерін қабылдау-тапсыру актісіне еншілес банк - кастодианның және бас банк - жаңа кастодианның бірінші басшылары мен бас бухгалтерлері қол қояды.

Бас банк - жаңа кастодианның және еншілес банк - кастодианның арасында активтер мен міндеттемелерді бірмезгілде беру операциясын жүргізу кезінде хабарландыру жарияланған күннен бастап 10 (он) жұмыс күні ішінде клиенттен жазбаша қарсылықтың және клиенттің активтерді аударуға бұйрығының болмауы клиенттің активтерді бас банк - жаңа кастодианға беруге келісімі ретінде қаралады.

Ескерту. 70-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 08.05.2015 № 78 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі); жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 12.02.2021 № 26 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулыларымен.

7-тарау. Инвестициялық қордың активтерін инвестициялық басқаруды жүзеге асыратын ұйымның инвестициялық портфельді басқару қызметін жүзеге асыруға берілген лицензиясының қолданылуы тоқтатыла тұрған немесе лицензиясынан айырылған жағдайда жаңа басқарушы компанияны таңдау бойынша, сондай-ақ инвестициялық пай қорының жұмысын тоқтату бойынша кастодиан қолданатын іс-әрекеттер тәртібі

Ескерту. 7-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 12.02.2021 № 26 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

71. Кастодиан инвестициялық қордың инвестициялық портфелін басқарушы мыналардың инвестициялық портфелін басқару жөніндегі қызметті жүзеге асыруға берілген лицензиясының қолданылуы тоқтатыла тұрған немесе лицензиясынан айырылған жағдайда:

1) ашық немесе аралық инвестициялық пай қорының – жаңа инвестициялық қорды басқарушыны таңдайды не ашық немесе аралық инвестициялық пай қорының жұмыс істеуін тоқтату рәсімдерін жүзеге асырады;

2) жабық инвестициялық пай қорының – жабық инвестициялық пай қорының пайларын ұстаушылардың жалпы жиналысын осы қордың қағидаларында белгіленген талаптарда және тәртіпте шақыруды қамтамасыз етеді не жабық инвестициялық пай қорының жұмыс істеуін тоқтату рәсімдерін жүзеге асырады.

72. Кастодиан уәкілетті органның ашық немесе аралық инвестициялық пай қорының инвестициялық портфелін басқарушы лицензиясының қолданылуы тоқтатыла тұрғаны немесе лицензиясынан айырылғаны туралы хабарламасын алған күннен бастап бес жұмыс күні ішінде мыналарды:

1) ашық немесе аралық инвестициялық пай қорының атауын;

2) ертеректе ашық немесе аралық инвестициялық пай қорының активтерін инвестициялық басқаруды жүзеге асырған инвестициялық қорды басқарушының атауын;

3) кастодианның өтінімдерді қабылдайтын мерзімін көрсете отырып, осы ашық немесе аралық инвестициялық пай қорының инвестициялық портфелін басқару қызметін жүзеге асыруға өтінімдерді (бұдан әрі - өтінім) қабылдау туралы ұсынысын бұқаралық ақпарат құралдарында жариялайды не уәкілетті органның инвестициялық портфельді басқару қызметін жүзеге асыруға лицензиясы бар барлық инвестициялық портфельді басқарушыларға жібереді.

73. Кастодиан кастодианға өтінім жіберген және Қағидалардың 74-тармағының талаптарына сәйкес келетін инвестициялық портфельді басқарушының талап етуі бойынша оған инвестициялық портфелін басқарушы лицензиясынан айырылған ашық немесе аралық инвестициялық пай қорының инвестициялық портфелінің құрылымы туралы мәліметтер береді.

74. Жаңа инвестициялық портфельді басқарушы кастодиан басқармасының шешімімен:

1) Қағидалардың 72-тармағының 3) тармақшасында белгіленген мерзімде кастодианға өтінім жіберген;

2) өтінім жіберген күнге уәкілетті орган белгілеген пруденциалдық нормативтерді сақтайтын;

3) өтінім жіберген күнге уәкілетті орган берген лицензиясының қолданылуын тоқтата тұру түрінде қолданыстағы санкциялары жоқ инвестициялық портфельді басқарушылар қатарынан таңдалады.

75. Кастодиан жаңа инвестициялық портфельді басқарушыны тағайындауға қатысты инвестициялық пай қорының қағидаларына енгізілетін өзгерістер күшіне енген күннен бастап он жұмыс күні ішінде инвестициялық пай қорының активтерін мыналар:

1) қабылдау-тапсыру актісі жасалған күн;
2) активтері берілетін инвестициялық пай қоры туралы мәліметтер;
3) кастодиандық шарт жасалған күннен бастап кастодианның есепке алу жүйесінде ашылған шоттардағы ақшаның, бағалы қағаздар мен өзге де активтердің қозғалысы туралы және активтерді қабылдау-тапсыру актісі жасалған күнгі кастодианның есепке алу жүйесінде ашылған шоттардағы ақшаның, бағалы қағаздар мен өзге де активтердің қалдығы туралы мәліметтер;

4) жаңа инвестициялық портфельді басқарушыға берілуі тиіс құжаттар түпнұсқаларының, берілетін құжаттардың түпнұсқалары болмаған жағдайда олардың көшірмелерінің тізбесі;

5) тараптардың деректемелері;

6) тараптардың қалауы бойынша өзге де мәліметтер қамтылатын қабылдау-тапсыру актісіне сәйкес инвестициялық портфельді басқарушыға береді.

Ескерту. 75-тармаққа өзгеріс енгізілді – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 27.08.2018 № 188 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

76. Инвестициялық пай қорының активтерін қабылдау-тапсыру актісі кастодиан мен жаңа инвестициялық портфельді басқарушы үшін бір-бір данадан екі данада жасалады және оған кастодианның және инвестициялық портфельді басқарушының бірінші басшылары мен бас бухгалтерлері қол қояды.

Кастодиан инвестициялық пай қорының активтерін қабылдау-тапсыру актісінің көшірмесін тараптар қол қойған күнінен бастап күнтізбелік 3 (үш) күннен кешіктірмей уәкілетті органға жібереді.

Ескерту. 76-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 27.08.2018 № 188 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

77. Кастодиан Инвестициялық қорлар туралы Заңның 33-бабы 1-тармағының 5) және 6) тармақшаларында көрсетілген негіздер туындаған кезде мынадай іс-әрекеттерді жүзеге асырады:

1) инвестициялық пай қорының қызметін тоқтатуға негіздер туындаған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде қордың қағидаларында айқындалған тәртіппен және талаптарда пай ұстаушыларға, уәкілетті органға, инвестициялық пай қорының қызметін қамтамасыз ететін ұйымдарға, қордың кредиторларына және инвестициялық пай қорының активтерімен орындалмаған мәмілелер тараптарына инвестициялық пай қорының жұмыс істеуі тоқтатылғаны туралы, осы рәсімді өткізу талаптары мен тәртібі туралы хабарламаны жібереді;

2) инвестициялық пай қорының қызметін тоқтатуға негіздер туындаған күннен кейінгі 1 (бір) жұмыс күні ішінде орталық депозитарийге бұл туралы хабарлама жібереді;

3) талаптары инвестициялық пай қорының активтері есебінен қанағаттандырылатын кредиторларды анықтау шараларын қабылдайды;

4) инвестициялық пай қорының ақысы төленген, бірақ оның қызмет ету кезеңінде қор активтерін сатуға қойылмаған (қордың меншігі ретінде тіркелмеген) активтерін алуды қамтамасыз етеді;

5) инвестициялық пай қоры активтерінің есебінен қанағаттандырылатын кредиторлардың талаптары қойылатын мерзім аяқталғаннан кейін және көрсетілген кредиторлармен есеп айырысу басталғанға дейін қордың кастодианы инвестициялық пай қоры активтерінің құрамы мен құны туралы, кредиторлар қойған талаптар туралы, қордың ақысы төленген, бірақ орналастырылмаған активтері туралы мәліметтерді, сондай-ақ көрсетілген мәліметтерді қарау нәтижелері және бұдан былайғы іс-әрекеттер туралы есепті жасайды және уәкілетті органға жібереді;

6) инвестициялық пай қорының кредиторларымен есеп айырысады;

7) инвестициялық пай қорының қызметін тоқтатуға байланысты шығыстарды төлейді;

8) Инвестициялық қорлар туралы Заңның талаптарына және инвестициялық пай қорының қағидаларына сәйкес қалған ақшаны пай ұстаушыларының арасында бөліп береді және сатылмаған активтерді өздерінің келісімі болса пай ұстаушыларының меншігіне береді.

Ескерту. 77-тармаққа өзгеріс енгізілді – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 27.08.2018 № 188 (01.01.2019 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

78. Кастодиан Қағидалардың осы бөлімінде көрсетілген іс-әрекеттерді жүзеге асыру үшін:

1) орталық депозитарийден қызметін тоқтатуды кастодиан жүргізетін инвестициялық пай қорының пайлары, осы инвестициялық пай қорының пайларын ұстаушылар, олардың деректемелері мен оларға тиесілі пайлар саны туралы мәліметтерді;

2) қызметін тоқтатуды кастодиан жүргізетін инвестициялық пай қорының инвестициялық портфелін басқарушыдан кредиторлар және дебиторлар туралы, сондай-ақ кредиторлық және дебиторлық берешек, оның ішінде "репо" операцияларын ашу шеңберінде туындаған берешек сомалары туралы ақпаратты сұратады және алады.

Ескерту. 78-тармаққа өзгеріс енгізілді – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 27.08.2018 № 188 (01.01.2019 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

79. Кастодиан Қағидалардың 77-тармағының 4) тармақшасында көрсетілген іс-әрекеттерді жүзеге асыру кезінде инвестициялық пай қорының активтерін сату бойынша мәмілелер жасайды.

Инвестициялық шот бойынша ақша қозғалысы туралы мәліметтер _____
_____ (ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының
атауы) 20 __ жылғы " __ " _____ бастап " __ " _____ дейінгі кезеңдегі

Ескерту. 1-қосымша жаңа редакцияда – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының
27.08.2018 № 188 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен
соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

№	Ақша ағынының баптары	Сомасы
1.	Есепті кезеңнің басындағы ақша қалдығы	
2.	Түскен ақшаның барлығы, оның ішінде:	
2.1.	зейнетақы жарналары	
2.2.	басқа ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларынан зейнетақы жинақтары	
2.3.	өсімпұл	
2.4.	нақты алынған инвестициялық кіріс	
2.5.	анықталмаған (жаңылысып түскен) сомалар	
2.6.	зейнетақы төлемдері шотынан сомаларды қайтару	
2.7.	банктік салымдарды қайтару сомасы	
2.8.	бағалы қағаздарды өтеуден түскен сомаларды қоса алғанда, бағалы қағаздарды сатудан түскен сомалар	
2.9.	басқа сомалар	
3.	Барлық инвестицияланған ақша, оның ішінде:	
3.1.	бағалы қағаздарға	
3.2.	екінші деңгейдегі банктердегі салымдарға	
3.3.	өзге қаржы құралдарына	
4.	Барлық төлемдер, оның ішінде:	
4.1.	жасына қарай зейнетақы төлемдері	
4.2.	мұрагерлерге	

4.3.	Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге шығуына байланысты	
4.4.	жаңылыс есепке жазылған сомаларды қайтару	
4.5.	комиссиялық сыйақылар аударымдары	
4.6.	шетел валютасын сатып алу	
4.7.	өзгелер	
5.	Есепті кезеңнің соңындағы ақша қалдығы	

Қосымша мәліметтер

Есептелген инвестициялық кіріс	
Инвестициялық кірістен түскен комиссиялық сыйақылар	
Зейнетақы активтерінен түскен комиссиялық сыйақылар	
Өзге мәліметтер	

Бірінші басшы немесе мәліметтерге қол қоюға уәкілетті тұлға

_____ (тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) (қолы))

Бас бухгалтер немесе есепке қол қоюға уәкілетті тұлға

_____ (тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) (қолы))

Орындаушы

_____ (лауазымы, тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) (қолы) (телефон нөмірі))

Есепке қол қойылған күн 20 _____ жылғы " _____ "

Қазақстан Республикасының
бағалы қағаздар нарығында
кастодиандық қызметті
жүзеге асыру қағидаларына
2-қосымша
Нысан

Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерінің құрылымы туралы есеп _____
_____ (ерікті жинақтаушы
зейнетақы қорының атауы)

Ескерту. 2-қосымша жаңа редакцияда – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 27.08.2018 № 188 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

	Халықаралық				Акциялар үшін дана саны,	Бір қаржы құралын сатып алу	Қаржы құралына салынатын	Орналасырылған зейнетақы активтерін
--	-------------	--	--	--	--------------------------	-----------------------------	--------------------------	-------------------------------------

№	Эмитенттің атауы	сәйкестендіру нөмірі (ISIN коды)	Қаржы құралының түрі	Өтеу мерзімі (өтеу күні)	облигациялар үшін номиналды саны	құны (теңге)	(жиынтық сома	ің жиынтық шамасына н үлесі (пайызбен)
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Мемлекеттік бағалы қағаздар бойынша жиынтығы _____

Мемлекеттік емес бағалы қағаздар бойынша жиынтығы _____

Өзге қаржы құралдары бойынша жиынтығы _____

Бірінші басшы немесе мәліметтерге қол қоюға уәкілетті тұлға

_____ (тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) (қолы)

Бас бухгалтер немесе есепке қол қоюға уәкілетті тұлға

_____ (тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) (қолы)

Орындаушы

_____ (лауазымы, тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) (қолы) (телефон нөмірі)

Есепке қол қойылған күн 20 _____ жылғы " _____ "